

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.280/2017/6. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Marczingós Ügyvédi Iroda „f.a.” (ügyintéző ügyvéd: dr. Marczingós László) által képviselt felperesnek - a Kolozsvári & Waldmann Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Waldmann Gábor) által képviselt alperes ellen szerződés létre nem jöttének megállapítása iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2017. február 28. napján kelt 7.P.22.504/2016/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10 000 (tízezer) Ft fellebbezési eljárási költséget. A feljegyzett 25 493 (huszonötezer-négyszázkilencvenhárom) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az alperes jogelődje, a **(alperesi jogelőd neve)** Zrt. (a továbbiakban: alperes) és a felperes 2008. július 7. napján deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek egymással a felperes által megvásárolni kívánt Opel D Astra típusú gépjármű vételárának finanszírozására, amely alapján az alperes 650 000 Ft kölcsönt nyújtott a felperesnek. A felek az egyedi szerződésben rögzítették a havi törlesztő részletek összegét és esedékességét, az összes törlesztő részlet összegét (850 130 Ft), a törlesztő részletek számát (46 hónap) és a teljes hiteldíjmutatót (24,96 %). A mértékadó devizanemet svájci frankban határozták meg. A kölcsönbevevő által a kamat- és az árfolyamváltozás (kamatváltozás I. és kamatváltozás II.) választott elszámolási módjaként az ún. fix deviza konstrukcióban állapodtak meg.

A szerződés 2. pontja szerint az egyedi kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képezte a felek által a kölcsön visszafizetésének biztosítása céljából a kölcsönből vásárolt gépjárműre kötött opciós és adásvételi szerződés, valamint az alperes által kidolgozott **(üzletszabályzat jelölése)** számú üzletszabályzat (továbbiakban Üsz.). A felperes a szerződés 3. pontjában rögzített nyilatkozatával kijelentette, hogy az üzletszabályzatot átvette, megismerte és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el.

A szerződéskötés során az alperes nevében és képviselőjében - az alperessel kötött együttműködési szerződésen alapuló képviselői joga alapján - a gépjárművet értékesítő **(S.)** Kft. alkalmazottja járt el, akinek eljárását, nyilatkozatát az alperes együttes cégjegyzési joggal rendelkező törvényes képviselői a 2014. április 2-án kelt okiratba foglalt nyilatkozatukkal jóváhagyták.

Az alperes a szerződést felmondta, majd a 2014. évi XL. tv. (a továbbiakban: DH2 tv.) alapján az elszámolást elkészítette, amelyben a felperes túlfizetését 50 023 Ft-ban, míg az induló ügyleti kamatlábat évi 21,14 %-ban határozta meg. Az elszámolás felülvizsgálatnak minősül.

A felperes az alapeljárásban előterjesztett keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy nem jött létre a felek között a kölcsönszerződés, és ennek következtében az annak biztosítását szolgáló járulékos szerződések sem. Másodlagos keresete annak megállapítására irányult, hogy nem vált a szerződés részévé az alperes általános szerződési feltételeket tartalmazó üzletszabályzata, a kölcsönszerződés kizárólag 650 000 Ft alperes általi szolgáltatására irányult, őt (a felperest) pedig 46 hónapon keresztül havi 20 655 Ft fizetési kötelezettség terhelte. Harmadlagosan az 1959-es Ptk. 209. §-ára alapítottnak a szerződés érvénytelenségének megállapítását, ennek hiányában az egyedi szerződés 7. és 8. pontja, továbbá az üzletszabályzat általa megjelölt rendelkezései érvénytelenségének a megállapítását kérte azok tisztességtelenségére hivatkozással. Állította, hogy akarata forint kölcsön igénybevételére irányult, a szerződéskötés előtt az üzletszabályzatnak a svájci frank árfolyamváltozásából eredő többletterhek viselésével kapcsolatos rendelkezéseiről nem kapott tájékoztatást, az erre vonatkozó adatok az egyedi szerződés alapján sem voltak megállapíthatóak, ezért az árfolyamváltozásból eredő terhek rá nem háríthatóak át.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint a szerződés a létrejöttéhez szükséges valamennyi elengedhetetlen tartalmi elemet magában foglalja, azokról a felperes a szerződéskötéskor és az üzletszabályzatban részletes tájékoztatást kapott. Azt elismerte, hogy az induló ügyleti kamat százalékos értéke a szerződésben nem került meghatározásra, érvelése szerint azonban ez az érvénytelenségi ok kiküszöbölhető az induló ügyleti kamat meghatározásával, amelynek évi 21,15 %-ban történő meghatározására viszontkeresetet terjesztett elő. Vitatta, hogy a szerződés a felperes által felhozott egyéb okokból érvénytelen lenne.

Az elsőfokú bíróság a 23.P.21.518/2013/12. számú végzésével az eljárást felfüggesztette a 2014. évi XXXVIII. tv. (a továbbiakban: DH1 tv.) 16. §-ban meghatározott intézkedésig, majd a folytatódó eljárásban a 2014. évi XL. törvény (DH2 tv.) 37. § (1) bekezdése alapján felhívta a felperest, hogy terjesszen elő marasztalásra irányuló, és a felülvizsgált elszámolás adatain alapuló kereseti kérelmet. A felperes a felhívásnak nem tett eleget, míg az alperes viszontkeresetétől elállt, ezért az elsőfokú bíróság végzésével a pert megszüntette.

A felperes fellebbezése folytán eljáró ítéletábrla a Pkf.II.21.001/2016/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelemre, valamint a viszontkeresetre vonatkozó részében helybenhagyta, ezt meghaladóan - a perköltségre és az eljárási illeték viselésére is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot az eljárás folytatására és új határozat hozatalára utasította.

A folytatódó eljárásban a felperes keresetét fenntartotta, továbbra is hivatkozott mind a szerződés létre nem jöttre, mind annak érvénytelensége tekintetében az alapeljárásban kifejtett érveire. A szerződés alperes általi felmondását jogellenesnek ítélte, utalva arra, hogy az érvénytelen, illetve létre nem jött szerződés nem mondható fel. Kérte a szerződés hatályossá nyilvánítását, elszámolást magában foglaló marasztalási keresetet azonban továbbra sem terjesztett elő. A döntéshozatal során kérte mellőzni a 6/2013. PJE határozatban foglaltakat, hangsúlyozva, hogy a 801/B/2002. AB határozat indokolásából kitűnően a szerződés jóerkölsbe ütőző.

Az alperes a folytatódó eljárásban ellenkérelmét fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes szerződés hatályossá nyilvánítása iránt előterjesztett keresetváltoztatását, továbbá a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 88 900 Ft perköltséget. Megállapította, hogy 57 000 Ft eljárási illetéket az állam visel, míg az alperes 57 000 Ft viszontkereseti eljárási illetéket az adóhatóságtól visszaigényelhet. Határozatának indoklásában kiemelte, eljárása során kizárólag az képezte vizsgálat tárgyát, hogy a kölcsönszerződés létrejött-e, illetve az üzletszabályzat az egyedi szerződés részévé vált-e, e kereseti kérelmek tekintetében a Pp. 123. §-ában írt jogszabályi feltételek megvalósulnak-e. Kifejtette, az 1959-es Ptk. 239/A. § (1) bekezdése módot ad a szerződést kötő felek számára, hogy a Pp. 123. §-ában írt feltételek hiányában is megállapítási keresetet terjesszenek elő a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt. A perbeli esetben azonban a felperes ilyen megállapítási keresettel nem élhetett, miután a DH2 tv. alapján marasztalásra irányuló keresetet kellett volna előterjesztenie. Arra az esetre, ha az 1959-es Ptk. 239/A. § (1) bekezdése alapján a megállapítási per feltételei fennállnának, a felperes által előterjesztett és az érvénytelenség megállapítására irányuló valamennyi kereseti kérelmet megvizsgálta, azokat alaptalannak ítélte, e tekintetben álláspontját részletesen kifejtette. Az alaki érvénytelenségi ok tekintetében rámutatott, az alperes jogelőde és a gépjármű-kereskedő között létrejött megbízási szerződés alapján ez utóbbi alkalmazottja meghatalmazottként az alperes nevében és képviselőjében aláírhatta az okiratokat. Utalt arra, képviselői jog hiányában az álképviselő szabályait kellene alkalmazni, s mivel utóbb az alperes írásban jóváhagyta az autókereskedő eljárását, a szerződés alaki okból nem mi nősülhet érvénytelennek.

Alaptalannak találta a felperesnek azt az álláspontját is, miszerint az üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé. Hangsúlyozta, az általános szerződési feltételek szerződés részévé válásához szükséges, az 1959-es Ptk. 205. § (1) bekezdésében, 205/B. § (1) bekezdésében, továbbá a PK. 37. sz. állásfoglalás 2. pontjában előírt feltételek megvalósultak, emellett a felperes aláírásával elismerte az üzletszabályzat átvételét, tartalmának megismerését, azt személyes meghallgatása során is megerősítette.

Kiemelte, a folytatódó eljárásban a felperes a hatályossá nyilvánítás iránti kereseti kérelmét a Pp. 146/A. § (1) bekezdésében írt 30 napos határidőn túl terjesztette elő, ezért azt a Pp. 146/A. § (6) bekezdése alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította, ugyanakkor érdemben vizsgálta a felperes által hivatkozott érvénytelenségi okokat, kifejtett indokai alapján azokat alaptalannak találta.

Az ítélet ellen előterjesztett pontosított fellebbezésében a felperes 318 674 Ft és késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Egyebekben változatlanul fenntartotta az alapeljárás során előterjesztett kereseti kérelmeit. Fellebbezési érvelése szerint a Hpt. 213. § (1) bekezdése a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés kötelező tartalmi elemeit rögzíti, ezek bármelyikének hiánya a szerződés egészének semmisségét eredményezi. Ha a felperes úgy nyilatkozik, hogy a hiányzó feltétel nélkül a szerződést nem kötötte volna meg, úgy a szerződés nem jött létre. Bármely esetben szükséges a jogkövetkezmények levonása a szerződés hatályossá nyilvánításával, vagy az eredeti állapot helyreállításával, emellett a bíróságnak el kell bírálnia a jogalkotó által nem orvosolt érvénytelenségi okokat is. Tévesnek ítélte az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a megállapítási kereset előterjesztésének Pp. 123. §-ában írt feltételei nem állnak fenn. Érvelése szerint a perben igazolást nyert, hogy az alperes nem tette lehetővé számára az általános szerződési feltételek megismerését, abból egyebekben nem állapítható meg a deviza alapú kölcsön fogalma, annak lényege, ami a szerződés egésze tisztességtelenségét eredményezi. Kifejtette, tévedett az elsőfokú bíróság annak megállapítása során is, hogy a hatályossá nyilvánítás iránti kérelmét a Pp. 146/A. § (1) bekezdésében előírt határidőn túl terjesztette elő. A hatályossá nyilvánítás keretében ugyanis kérte az alperes marasztalását, erre a Pp. 146. § (5) bekezdés d) pontja alapján módja volt, az nem minősül keresetváltoztatásnak, ezért arra időbeli korlát sem vonatkozik.

Álláspontja szerint a 6/2013. PJE határozat alkalmazására nem kerülhet sor, ezért téves az az elsőfokú ítéleti ténymegállapítás, miszerint a kölcsön devizában való meghatározásának hiánya nem eredményezi a szerződés tárgyának hiányát. Fenntartotta érvelését, hogy az ügyleti kamatban való megállapodás elmaradása a szerződés semmisségét vonja maga után, a semmisségi ok kiküszöbölésére pedig a jogszabály nem ad lehetőséget, míg az árfolyamváltozásról nem kapott megfelelő tájékoztatást, ezért az nem terhelheti, az erre vonatkozó üzletszabályzati rendelkezés tisztességtelen.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Kiemelte, a folytatódó eljárásban a bíróságnak a kölcsönszerződés érvénytelenségét nem kellett vizsgálnia, az alapeljárás során hozott végzésében helytállóan döntött a per megszüntetéséről. A felperes további kereseti kérelmei tekintetében osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítéletábra a Pkf.II.21.001/2016/2. számú jogerős végzésével az elsőfokú bíróság permegszüntető határozatát a szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelemre és a viszontkeresetre kiterjedően helybenhagyta, ezért a megismételt elsőfokú eljárás tárgya - ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen utalt - kizárólag a szerződés létre nem jöttének, illetve annak vizsgálata volt, hogy az üzletszabályzat az egyedi kölcsönszerződés részévé vált-e.

Ezen nem változtat az a tény, hogy a felperes a hatályon kívül helyező végzést követően folytatódó elsőfokú eljárás során a szerződés érvénytelensége iránti kereseti kérelmeit megismételte, azokat változatlan tartalommal fenntartotta, ezen felül a szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeként kérte azt az ítélelőhatalig terjedő időre hatályossá nyilvánítani. A felperes ugyanis - amint azt az elsőfokú bíróság ugyancsak helyesen állapította meg - az újólapon benyújtott érvénytelenségi keresetét elkésztetten terjesztette elő. A Pp. 73/A. § (1) bekezdés b) pontja értelmében jelen perben kötelező a jogi képviselő, ezért a felperes az alperes érdemi ellenkérelmének előadását követő 30 napon belül változtathatta meg a keresetét (Pp. 146/A. § (1) bekezdés). A perbeli esetben az ítéletábra az elsőfokú eljárás során hozott permegszüntető végzést a fentebb megjelölt kereseti kérelmek tárgyában hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. Miután azonban a polgári eljárás egységes, a megismételt eljárásban nem nyílik meg ismét a felperes számára a keresetváltogatás lehetősége, azaz a 30 napos keresetmódosítási határidő változatlanul az érdemi ellenkérelem előadásától számolandó. A felperes a fenti kereseti kérelmeit e határidőn túl, a másodfokú határozat meghozatalát követően folytatódó elsőfokú eljárásban terjesztette elő, ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el e kereseti kérelmek elutasítása során.

Alaptalan a felperesnek az az érvelése, miszerint az érvénytelenségi keresete körében a korábbi megállapítás helyett kért hatályossá nyilvánítás, mint marasztalás iránti kérelem nem minősül keresetváltogatásnak, így arra időbeli korlát sem vonatkozik. A Pp. 146. § (5) bekezdés d) pontja értelmében valóban nem keresetváltogatás az, ha a felperes megállapítás helyett teljesítést vagy teljesítés helyett megállapítást követel. Jelen esetben azonban az elsőfokú bíróság nem is ezt minősítette meg nem engedett keresetváltogatásnak, hanem azt, hogy a felperes az érvénytelenségi keresetét - az e kereset tárgyában született jogerős permegszüntetést követően - ismételten előterjesztette. Az ítéletábra hangsúlyozza, a Pkf.II.21.001/2016/2. számú végzése alapján megismételt elsőfokú eljárás tárgyát kizárólag a szerződés létre nem jöttének, valamint az üzletszabályzat szerződés részévé nem válásának a megállapítására irányuló kereset elbírálása képezte. Ezeknek a megállapítási kereseteknek a jogalapja eltér a felperes által ismételten

előterjesztett érvénytelenségi kereset jogalapjától, az eltérő jogalapú kereseti kérelmek pedig külön-külön keresetnek minősülnek. Mindez azt jelenti, a felperes azzal, hogy a szerződés létre nem jöttének és az üzletszabályzat szerződés részévé nem válásának megállapítására irányuló keresetei mellett - azokhoz képest lényegében vagylagosan - különböző érvénytelenségi okokra alapítottan a szerződés érvénytelenségének megállapítását és annak jogkövetkezményeként a szerződés hatályossá nyilvánítását kérte, a megállapítási keresettől eltérő jogalapú, s ezáltal újabb keresetet terjesztett elő. A Pp. fentebb hivatkozott 146. § (5) bekezdésének d) pontja alapján viszont csak az azonos tény- és jogalapú kereset esetén van lehetőség arra, hogy a felperes időbeli korlát nélkül kérjen megállapítás helyett marasztalást vagy fordítva.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság szükségtelenül vizsgálta a felperes által felhozott érvénytelenségi okok fennállását, s miután a keresetváltoztatás tilalma a másodfokú eljárásban is érvényesül (Pp. 247. § (1) bekezdés), az ítéletábrla e körben az elsőfokú bíróság ítéletének indokait nem bírálta felül, a fellebbezés szerződés érvénytelenségét érintő érveivel nem foglalkozott.

A fentiekből követően a megismételt elsőfokú eljárás tárgyát kizárólag a szerződés létrejöttének vizsgálata, illetve az képezhetette, hogy az üzletszabályzat a szerződés részévé vált-e. Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy e két kereseti kérelem egyike tekintetében sem állnak fenn a Pp. 123. §-ában írt konjunktív jogszabályi feltételek, az itt részletezett indokokkal az ítéletábrla maradéktalanul egyetért, azt nem kívánja megismételni. E kereseti kérelmeket érintően azonban nem volt akadálya annak, hogy a felperes - akár a másodfokú eljárás során is - megállapítás helyett marasztalást kérjen. Az ítéletábrla tartalma alapján vizsgálva a felperes hiánypótló végzésben írtak alapján pontosított fellebbezését, azt úgy értelmezte, hogy a felperes a fentiek szerint érdemben elbírálandó megállapítási kereseteit módosítva 318 674 Ft és késedelmi kamatai megfizetésére kéri kötelezni az alperest azzal, hogy ezen marasztalási keresetének jogalapja a korábbi megállapítási keresete jogalapjával azonosan az, hogy a szerződés nem jött létre, illetve az üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé.

Az elsőfokú bíróság - annak ellenére, hogy helyesen úgy foglalt állást, a megállapítási kereset Pp. 123. §-ában írt feltételei nem állnak fenn - érdemben vizsgálta a megállapítási keresetek megalapozottságát. A fent részletezettek szerint pedig a felperes a másodfokú eljárásban kérhetett megállapítás helyett marasztalást, ezért az ítéletábrla érdemben bírálta felül az elsőfokú ítélet szerződés létre nem jöttével és az üzletszabályzat szerződés részévé nem válásával kapcsolatos keresetre vonatkozó indokait.

A szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Abban az esetben, ha valamely szerződés általános szerződési feltételek alkalmazásával jön létre, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959-es Ptk.) 205. § (1) bekezdése és 205/B. § (1) bekezdése alapján a szerződés egyedileg megtárgyalt kikötései és az általános szerződési feltételek együttesen alkotják a szerződést (BDT2014. 3107). Az 1959-es Ptk. az általános szerződési feltétel formájában meghatározható szerződési kikötések körét nem korlátozza, így nincs akadálya annak, hogy akár a főszolgáltatással kapcsolatos, akár a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötések általános szerződési feltételként váljanak a felek szerződésének részévé.

Minderre figyelemmel a felperes érvelése kapcsán az ítéletábrlának mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az Üsz. a szerződés részévé vált-e. A perben nem volt vitatott, hogy az üzletszabályzat rendelkezései általános szerződési feltételnek minősülnek. Az 1959-es Ptk. 205/A. § (1) bekezdése értelmében egy szerződési feltétel akkor minősül általános szerződési feltételnek, ha

az egyik fél egyoldalúan, több szerződés megkötése céljából a másik fél közreműködése nélkül határozza azt meg. Annak, hogy az általános szerződési feltétel a szerződés részévé váljon, a 205/B. § (1) bekezdésében írt feltételek megvalósulása szükséges, nevezetesen, hogy az általános szerződési feltétel alkalmazójával szerződő másik fél számára az üzletszabályzat megismerhető legyen, és azt el is fogadja. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes ezt elismerte az aláírásával ellátott egyedi szerződést tartalmazó teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatával. Lényeges továbbá, hogy - az üzletszabályzat átvételét elismerő felperesi nyilatkozatot is tartalmazó - egyedi szerződés - a felperes által sem vitatottan - teljes bizonyító erejű magánokiratban került rögzítésre. A Pp. 196. § (1) bekezdése szerint a teljes bizonyító erejű magánokirat - az ellenkező bizonyításáig - teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy a kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, elfogadta vagy magára nézve kötelezőnek ismerte el. Ennek megfelelően a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy nyilatkozatától eltérően az üzletszabályzatot nem kapta meg, illetve nem volt módja az abban foglaltakat megismerni. A felperes azonban ezt nem tudta igazolni. Mindezekre figyelemmel az alperes egyedi szerződésben megjelölt üzletszabályzata a perbeli kölcsönszerződés részét képezi, az abban foglalt feltételek az egyedi szerződés rendelkezéseivel együttesen határozzák meg a felek szerződésének tartalmát.

Az előzőekben már írtak szerint a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Visszterhes szerződés esetén mindenképpen lényeges tartalmi elem a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás meghatározása. A kölcsönszerződésnél - az 1959-es Ptk. 523. § (1) bekezdése szerint - a hitelező által nyújtott szolgáltatás a szerződésben meghatározott pénzösszeg adós rendelkezésére bocsátása, az adóst terhelő ellenszolgáltatás pedig a kölcsön összegének szerződés szerinti visszafizetése. Ennek megfelelően a kölcsönszerződés létrejöttéhez a feleknek meg kell állapodniuk egyrészt a hitelező által folyósítandó kölcsön összegében, másrészt az adós visszafizetési kötelezettségében. Bankkölcsön szerződés esetén az adós kamat fizetésére köteles (1959-es Ptk. 523. § (2) bekezdés), így az adós által teljesítendő ellenszolgáltatást úgy kell meghatározni, hogy az az ügyleti kamatot is tartalmazza. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a szerződésben feltétlenül rögzíteni kell az ügyleti kamatláb megjelölését. Jelen esetben tény, hogy a felperes által fizetendő ellenszolgáltatás szerződésben meghatározott induló mértéke, azaz a törlesztő részletek összege meghaladja a kölcsön összegét, ez pedig igazolja az ügyleti kamatban való megállapodást. Mindezt nem érinti, hogy a törlesztő részletek a tőkén és a kamaton felül esetlegesen az adós részéről teljesítendő egyéb fizetési kötelezettségeket is tartalmaznak.

A jelen ügyben a szerződés létrejötte szempontjából a fentiekén túl lényeges kérdésnek tekintendő a deviza alapú konstrukcióban történő elszámolás is. A felperes álláspontjától eltérően azonban ebben a kérdésben is megállapítható a felek közötti konszenzus létrejötte. Ezt juttatják ugyanis kifejezésre a perbeli szerződésben a mértékadó devizanemnek forinttól eltérő devizanemben, CHF-ben történő meghatározása, a fix devizakonstrukcióban történő elszámolásra vonatkozó megállapodás, valamint az Üsz. I.17., I.22., I.23., I.24., I.25.b. és V.6. pontjának - az elsőfokú ítéletben idézett - rendelkezései.

A felek szerződése tehát valamennyi lényeges feltételben való megállapodást tartalmazza: abban a felek feltüntették a kölcsön összegét, és meghatározták a felperes által teljesítendő ellenszolgáltatást is akként, hogy megjelölték a visszafizetendő összes törlesztő részletet és azok összegét azzal, hogy a felperes egyedi szerződésben összezszerűen megjelölt fizetési kötelezettsége a futamidő alatt az Üsz. I.25. pontjában részletezettek szerint a svájci frank LIBOR kamata mint referencia kamat, valamint a forint svájci frankhoz viszonyított árfolyama változásának függvényében módosulhat.

E körben a felperes arra is hivatkozott, hogy a szerződési akarata nem felelt meg az általa kinyilvánítottaknak, azaz annak, ami az írásba foglalt szerződésben végső soron rögzítésre került. Ez azonban nem a szerződés létrejöttét érintő kérdés, legfeljebb arra adhat alapot, hogy a felperes akarati hibára hivatkozással a szerződést megtámadja a Ptk. 210. § (1) bekezdésében foglaltak szerint. A felperes azonban a szerződést nem támadta meg.

A felperes állította, hogy a perbeli kölcsönszerződést az alperes részéről arra nem jogosult képviseleti joggal nem rendelkező személy írta alá, ezért egyező akaratnyilvánítás hiányában a szerződés a fenti alaki hiba miatt nem jött létre. Amint azonban arra az elsőfokú bíróság ugyancsak helyesen rámutatott, a szerződéskötésnél az autókereskedő alperes képviseletében eljáró alkalmazottja rendelkezett képviseleti joggal, de ennek bizonyíthatlansága esetén sem lenne megállapítható a szerződés létre nem jötte. A képviseleti jog hiányában kötött szerződés jogi megítélése ugyanis attól függ, a képviselt személy utóbb jóváhagyja-e a képviseleti jog nélkül eljáró személy, az ún. álképviselő eljárását. Ha nem, a képviselt személy részéről hiányzik a szerződési akarat, ezért a szerződés nem minősül létrejöttnek. Ellenkező esetben viszont úgy kell tekinteni, mintha az álképviselő szabályszerű meghatalmazással járt volna e. A képviselt személy az álképviselő eljárását jóváhagyó nyilatkozatát szóban, írásban, de akár ráutaló magatartással is kifejezésre juttathatja. A képviselt pénzügyi intézmény álképviselő eljárását jóváhagyó magatartásának minősül, ha a nevében aláírt kölcsönszerződés alapján a kölcsönt folyósítja a kölcsönbevevő részére. A perbeli esetben a kölcsön folyósítása nem vitásan megtörtént az alperesi jogelőd részéről, így a kölcsönszerződés és az azt biztosító szerződések létrejöttnek tekintendők. Erre figyelemmel csupán megjegyzi az ítéletábra, az álképviselő eljárását a képviselt személy jogutódja is jóváhagyhatja, a jóváhagyás nincs időbeli korláthoz kötve, így az alperes jelen per során írásban tett jóváhagyó nyilatkozata is joghatályos.

A kiejtettek figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - annak helyes indokaira figyelemmel - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes fellebbezési eljárási költségeinek viselésére, amelynek összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján állapította meg.

A felperes az eljárás során teljes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért fellebbezése sikertelenségére figyelemmel a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése, továbbá a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Szeged, 2017. szeptember 6.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró